

Prædiken til Trinitatis søndag Joh. 3,1-15

”Der var et menneske ...”, sådan begynder fortællingen om Nikodemus og Jesus. Der var et menneske. Menneske først ... Vi får også at vide, at Nikodemus er en farisæer, oven i købet medlem af jødernes råd. Han er med andre ord en betydningsfuld mand med en høj grad af integritet. Det er ikke hvem som helst, der bliver medlem af jødernes råd.

Og alligevel, så er han, i hvert fald i denne nat, først og fremmest et menneske. Et menneske, som er kommet i tvivl, som har fået sin grundvold rystet i en sådan grad, at han er nødt til at stå op, dér, midt om natten, hvor stilheden tillader tanker at trænge sig på og bide sig fast og vokse sig alt for store til at kunne blive inde i hovedet. De må deles med nogen. Her hjælper ikke varm mælk med honning, og der er endnu ikke opfundet hverken TV eller iPad til at adspirede tanker.

Så mennesket står op og søger derhen, hvor det håber, at svaret kan komme fra. Nemlig hos den, som er årsagen til, at spørgsmålene har rejst sig – de spørgsmål, som nu står i kø og sætter hele det nydelige system, som Nikodemus som farisæer og medlem af jødernes råd har været med til at opretholde, un-

der alvorligt pres.

For på den ene side, så er det ikke til at komme uden om, at mennesket Jesus har en ganske særlig relation til Gud. Ellers ville han ikke kunne gøre de tegn, han gør. Lave vand om til vin, f.eks. På den anden side, så passer han altså ikke ind i dette nydelige system. Det går ikke op, og hvis der er noget, man som farisæer – og måske i virkeligheden også bare som menneske – er optaget af, så er det at få tingene til at gå op.

Det er dén kamp, at få tilværelsen til at gå op og passe ind i nydelige systemer, det er dén kamp, man som menneske er nødt til at opgive. Først da vil man få Guds rige at se. Det kræver, at man bliver født på ny, siger Jesus.

Lad os så lige forlade Jesus og Nikodemus et øjeblik for at hilse på et nulevende menneske. En kvinde, som ikke har styr på noget som helst, en kvinde med et helt anderledes forvirret og usikkert udgangspunkt end Nikodemus’ velordnede og sikre – men en kvinde med den helt samme længsel. Længslen efter svar, efter mening, efter orden. Sonja, hedder hun, og hun er hovedperson i Dorthe Nors’ lille roman, ”Spejl, skulder, blink”.

Sonja skriver et brev til sin søster, og hun

skriver et til sin mor. De havner begge i papirkurven. Det er svært, det med ord, når man bare gerne vil elskes og forstås.

Og så er det, at hun kommer til at tænke på engang, hvor hun gik ind i sin barndoms kirke. Bare for at sidde lidt. Hun ved ikke rigtig, hvordan hun skal definere sig i forhold til Gud – *heller* ikke i forhold til *Gud*.

Hun tænker, at hun er bange for ikke at tro, men hun er også bange for at tro. Hun kalder heller ikke Gud for Gud, men bare ”Noget Større”. Hun ville gerne tale med ”Noget Større” om, hvordan hun havde det. Det var godt at lægge tingene fra sig og så satsse på, at ”Noget Større” hørte efter og ikke sladrede til far.

Der sad hun så på den første bænk, oppe ved døbefonten og så på en bleg Jesus på korset i korbuen, og talte med ”Noget Større” om følelsen af ikke at kunne udfylde livet på den rigtige måde. Hun husker, at hun havde følt, at det var rart og trygt. At sidde der og have tillid til andre end sig selv.

Det havde også været, som om nogen havde svaret inde i hende: At hun ikke måtte miste grebet, for der var nogen, der ville få glæde af hende. Engang ville hun komme nogen til undsætning, ja. Det måtte hun tro på.

Og så havde hun bedt Fadervor og var skyndt sig at smutte, før nogen opdagede, at hun sad derinde og var hellig.

Der er flere ligheder mellem den utjekkede Sonja og den totalt tjekkede Nikodemus: der er ingen af dem, der vil opdages af dem, de normalt gerne vil ses af. De opsøger ikke kirkerummet og Jesus i ”den normale åbningstid”, så at sige og ikke i fællesskab med andre. Men de har begge denne vage

fornemmelse af, at her er der svar at finde, og her vil de blive taget imod. Hvad de da også begge får bekræftet.

Om de så bliver klogere, det er en anden sag. Og i virkeligheden er det måske også Nikodemus’ problem, at han vil være klog. Ja, det er da godt for mange ting med kloge mennesker, men når det kommer til Guds rige, så hjælper vores klogskab ikke spor. Dér er det små, umyndige børn, som vi kan lære af, som vi hører det hver gang, der er dåb: ”Den som ikke tager imod Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det”.

Og dåben er lige præcis, hvad der ligger i dette at blive født på ny, det som Jesus siger til Nikodemus, der skal til for at se Guds rige. Det er i dåben, vi bliver født af vand og ånd, det, der skal til for at åbne Guds rige for os. Guds rige er ikke noget, man kommer til ad egen kraft og fortræffelighed og klogskab.

Men for Nikodemus strander det hele netop der. ”Man kan da ikke komme tilbage til sin moders liv og så blive født igen”. Så meget ved han da – og meget mere end det! Og selv om Jesus forklarer og samtidig siger, at det skal han ikke undre sig så meget over, for sådan er det med Ånden, den blæser, hvorhen den vil, så fastholder Nikodemus sit: ”Hvordan kan det gå til?” Det er hans sidste ord. Længere kommer han ikke.

Nok havde han denne længsel i sit liv, nok anede det ham, hvor han skulle gå hen med sine stumper for at få dem sat sammen igen. Men det sidste skridt: at overgive sig, at slippe sin klogskab og nøjes med at være menneske – det vil han ikke tage. For det ville

betyde et brud med den status, han har i verden, et brud med alt det, han er, udover at være blot et menneske.

Så man kan sige, at vores veninde Sonja i al sin ubehjælpssomhed – det i os, som ligner Sonja i al hendes ubehjælpssomhed - er bedre stillet, når det kommer til at se og komme ind i Guds rige. Hun har ikke så meget at miste. Ikke engang sit kørekort, for det har hun endnu ikke fået – hun kan simpelthen ikke få lært at skifte gear.

Det, som er så velgørende for hende, da hun sidder der i kirken og lægger sin utilstrækkelighed fra sig et øjeblik, det er, at hun mærker, hvor frisættende det er at have tillid til andre end sig selv. Der rejser der sig en helt ny livshorison over hende: engang vil nogen få glæde af dig. Engang vil du komme nogen til undsætning. Dér finder du din mening og meningen med dig. Dér udfylder du livet på den rigtige måde.

Trinitatistiden er gået i gang. Bag os ligger de tre store fester, Faderens, Sønnens og Helligåndens fester: jul, påske og pinse. Med dem i ryggen er vi sendt ud i verden for at ”tale om det, vi ved, og vidne om det, vi har set,” som Jesus siger det til Nikodemus. Til det at være født på ny af vand og Helligånd, som det skete med os i dåben, til det hører at vidne for hinanden om, hvad vi ved, og hvad vi har set.

Så kan man indvende, at vi har jo ikke set Gud, hverken i skikkelse af Faderen, Sønnen eller Helligånden. Vi har ikke set med vores øjne. Men vi har fået det overdraget, fordi der var nogen, der vidnede. Nogle, der tog opgaven på sig at være kirke.

Kirken er i dag det synlige udtryk for, hvem

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Gud er. Kirken forstået som forsamlingen af døbte, som vidner om Guds fortælling med mennesket - ikke som bygninger, selv om de jo også med deres placeringer rundt omkring i landskabet er med til at vidne.

Når vi forlader hverdagens verden for en stund om søndagen og søger herind, når vi altså gør det - så er det for at blive mindet om, hvem Gud er, og hvad han vil med os. Dermed bliver vi herinde mindet om, hvem vi selv er, og hvor vi skal hen. En påmindelse, som vi har brug for at få igen og igen.

For hverdagens verden ligner jo sig selv, når vi vender tilbage til den igen. Præcis derfor må vi gang på gang vende tilbage hertil, til døbefonten, hvor vi blev født på ny af vand og Ånd. Genfødt til et levende håb. For gang på gang at blive mindet om, at uanset hvad vores fornuft vil gå med til, så blæser Ånden, hvorhen den vil, og JA, Nikodemus, også en gammel, rynket og alt for klog mand som dig kunne få en ny begyndelse, om du ville.

JA, Sonja, også en ung, forvirret kvinde, som dig, som ikke kan finde ud af at udfylde dit liv og ikke rigtig tror, at nogen kan have glæde af dig – også du har en plads i Guds rige. Det er der en anden, der har sørget for. Så hvad det angår, er du lykkeligt fri for at skulle have tillid kun til dig selv.

Lyksaligt det menneske, som kan nøjes med at være menneske først og som sådant både hørt, forstået og elsket af Gud.

Amen

Solvej Påbøl Andersen
Billund og Grene

Salmer:

724, 435, 376, 11